

ÁSVALLABRAUT Í HAFARFIRÐI TENGING VALLAHVERFIS OG ÁSHVERFIS VIÐ KALDÁRSELSVEG

GREINARGERÐ MEÐ DEILISKIPULAGI

1. Inngangur

Ásvallabraut tengir saman Vallahverfi og Ásland. Liggur frá Lindartorgi sem er síðasta hringtorg á Ásvallabraut á Ásvöllum yfir hrygg milli Ásfjalls og Vatnshlíðar sem eru þekkt kennileiti á svæðinu og tengist við Kaldárselsvegi um gatnamót Brekkuáss. Í forhönnunarskýrslu VSB segir; „Með lagningu Ásvallarbrautar frá Skarðshlíð að Áslandi 3 er verið að tengja saman byggðasvæði sitt hvoru megin Ásfjalls og þar með gera Skarðshlíð og hverfin ofarlega á Völlum betur tengd Kaldárselsvegi og Reykjanesbraut. Einnig er Ásvallabraut ætlað að þjóna byggingarsvæðum sem fyrirhuguð eru í framtíðinni, sitt hvoru megin við hana.“ Aðalskipulag Hafnarfjarðar gerir ráð fyrir því að „Ofanbyggðavegur“ verði lagður um jarðgöng eða ofanjarðar. Deiliskipulagstillagan er í samræmi við Aðalskipulag Hafnarfjarðar 2013-2025. Brautin er hinsvegar skilgreind í Aðalskipulagi 2005-2025 og áhrifin metin í kafla 2.3 Samgöngur. Lega hennar er síðan færð örlítið að landslaginu í nýja aðalskipulaginu (2013-2025), en ekki fjallað sérstaklega um hana í nýju umhverfisskýrslunni sem aðeins fjallar um breytingar og viðbætur frá fyrra aðalskipulagi skv. samkomulagi við Skipulagsstofnun. Núverandi útfærsla er samkvæmt fyrirbyggjandi forhönnunargögnum sem unnin eru af VSB verkfræðistofu í Hafnarfirði. Fallið er frá gerð deiliskipulagslýsingar en vísað til 40. grein skipulagslaganna: „Sveitarstjórn er heimilt að falla frá gerð slíkrar lýsingar ef allar meginforsendur deiliskipulagsins liggja fyrir í aðalskipulagi.“

2. Afmörkun deiliskipulags.

Deiliskipulagssvæðið nær yfir framtíðar vegstæði Ásvallabrautar. Tekið er frá nægilegt rými til að innan deiliskipulagssvæðis rúmist framtíðar lega götu og mótvægisaðgerðir. Mörk deiliskipulagsins eru sett 3m út fyrir raskað land vegna stígs norðan við veglínu og mön og 3m út fyrir raskað land vegna manar, vatnsrásar og fyllinga sunnan veglínu. Sjá afmörkun á deiliskipulagsuppdraetti.

3. Markmið deiliskipulagsins

Markmiðið með deiliskipulaginu er að tryggja að fyrir liggja lögformlegt skipulag fyrir framkvæmdina og að hún verði í samræmi við aðrar deiliskipulagsáætlanir og skipulagsáform, á þeim svæðum sem að framkvæmdasvæðinu liggja.

Áætluð umferð um hefur verið metin af VSO verkfræðistofu og gerir spáin ráð fyrir „umferðarflæði um Ásvallabraut árið 2025, 13–15 þúsund bílar á sólarhring, án eða með Ofanbyggðavegi. Umferðarmagn með 15 þúsund bíla á sólarhring kallar á götupversnið með fjórum akreinum, tvær í hvora átt.“ Í samráði við verkkaupa var tekin sú ákvörðun að aðeins skuli tekið frá landrými fyrir tveggja akreina veg og gerir hönnun og deiliskipulag ráð fyrir tveimur akreinum.

4. Staðhættir

Allt svæðið sem vegurinn liggur um er fyrirhugað byggingarland samkv. AH 2013-2025 að mestu óbyggt, aðeins við báða enda götunnar er komið inn að byggingarsvæðum sem eru í framkvæmd. Landslag er ávalt jökulsorfin grágrýtis- og móbergsholt en í lægðum beggja vegna eru hraun frá nýrri tíma jarðsögulega. Austan við er Gráhelluhraun en vestan við hefur Kapelluhraun runnið.

Yfir svæðið liggur stór háspennulína til austurs tengivirki við Hamranes áleiðis að Geithálsi í eigu Landsnets. Hamraneslínur 1 og 2 220 Kv fyrir álverið í Straumsvík. Þær eru báðar saman á möstrum og flytja í dag 2/3 þess afls sem notað er í ÍSAL. Samkomulag er milli Hafnarfjarðarbæjar og Landsnets um að línan verður tekin niður og því lokið eigi síðar en 2020.

Lúpínubreiður er mest áberandi gróður á holtinu sem farið er um. Ennfremur hefur verið gróðursettir nokkrir reitir með birki, greni og fura og lendir hluti þess í vegstæðinu. Malarslóðar hafa verið lagðir

um svæðið. Svæðið fellur að hluta að hugmyndum um Græna trefillinn sem liggur á jaðri byggðar á Höfuðborgarsvæðinu sjá AH 2013-2025.

5. Fornleifar

Engar fornleifar eru skráðar innan áhrifsvæðis deiliskipulagsins Ásvallabrautar.

6. Göngu- og hjólréiðaleiðir

Gönguleiðir sem munu liggja norðan við fyrirhugaða Ávallabraut munu tengjast íbúðahverfi við Brekkúás. Sömu leiðis tengist stígurinn alveg niður að Lindatorgi enn ekki með Ásvallabraut. Samkvæmt AH 2013-2025 er talað um Grænatrefillinn sem er sameiginlegt trjáræktar og útivistarsvæði á jaðri byggðar. Ásvallabrautar þverar hann á brún (Skarðshlíðar) upp af byggðinni við upphaf lækjarfarveggar (HVa 10).

7. Röskun á nærumhverfi Ásvallabrautar

Lagning vegarins mun óhjákvæmilega hafa rask í för með sér. Nokkuð rask verður á ræktuðum gróðursvæðum, trjáreitum. Ennfremur á náttúrulegum gróðri, bæði melagróðri og mólendi.

8. Frágangur á nærumhverfi Ásvallabrautar

Raski sem af framkvæmdunum leiðir verður lagfært. Landmótunarsvæða verður með trjárækt grasi og göngustígum ennfremur verður reynt að halda í lítt snortið land.

Draga á úr neikvæðum áhrifum vegar á umhverfi fyrir aðliggjandi byggð. Lagt er til að nýræktaður trjágróður verði tekin upp og komið í geymslu (á svæðinu) meðan á framkvæmd stendur og hann síðan gróðursetur í og við manir þannig að þær falli vel að umhverfinu.

9. Eignarhald á landi

Land fyrir nýtt vegstæði er allt í eigu Hafnarfjarðarbæjar.

10. Fyrirliggjandi skipulagsáætlanir

10.1 Svæðisskipulag höfuðborgarsvæðisins 2001-2024 í endurskoðun 2014

Svæðisskipulagi fyrir höfuðborgarsvæðið 2001-2024 sem var staðfest 20.12.2002, sýnir nýja legu Ásvallabrautar yfir Ásfjall á Kaldárselsveg.

10.2 Aðalskipulag Hafnarfjarðar 2013-2025 er í endurskoðun!

Í endurskoðun aðalskipulagi 2013-2025 er lega götunnar sýnd ásamt tillögu að framtíðar veggöngum. Deiliskipulagið sýnir endanlega legu sem er í meginatriðum í samræmi við aðalskipulag. Umhverfismat áætlana nr. 105/2006, sbr. 3. mgr. 13. gr. Deiliskipulagið er auglýst og málsmeðferð er í samræmi við gr skipulags- og byggingarlaga nr.123/2010, m.s.br.

10.3 Breytingar á deiliskipulögum.

Mismikilla breytinga er þörf og eru öll skipulög talin upp þó svo að þau þurfi ekki að breytast. Ásvallabraut snertir eftirfarandi áður samþykkt deiliskipulög. Landnotkun svæða er í flestum tilvikum sú sama eftir sem áður svo og göngutengingar. Breytingar felast fyrst og fremst í breyttri afmörkun deiliskipulagssvæða og breytingu á áður hugsaðri tillögu að legu Ásvallabrautar við Ásvelli 3.

1. Deiliskipulag fyrir Ásland 3.áfangi. ÍB 9 - Deiliskipulag öðlast gildi 27.02.2007.

Deiliskipulagsmörk breytast þar eð lega Ásvallabrautar eins og hún er sýnd breytist og því breytast mörk næst gatnamótun Brekkúáss. Stígur sem kominn er helst óbreyttur og verður hluti deiliskipulags Ásvallavegar.

2. Deiliskipulag „Hestasvæði Hliðarþúfum“ ÍB 5 - hestamannafélagsins Sörla. Deiliskipulag öðlast gildi 18.03 2003. Breyting er eingöngu að afmörkun svæðisins breytist frá því sem áður var.

3. Deiliskipulag Velli 7. ÍB 7. Deiliskipulag öðlast gildi 2008. Breyting er óveruleg og snertir helst afmörkun við hverfisverndarsvæði HVa 10 Skarðshlíð /lækjarfarvegur.

11. Frágangur hverfisverndarsvæðis HVa 10 og „Græni trefillinn“.

Vegna nálægðar vegarins við svæðið er lagt til að hverfisverndarsvæðið sé tekið inn í deiliskipulag Ásvallabrauta til þess að unnt verði að vinna með aðlögun vegarins að svæðinu. Bæta aðstöðu fyrir þá sem leið eiga um með gönguleið og Afmörkun svæðisins er endurskilgreind og markar Ásvallabraut útlínu við vestur og suðurmörk en gönguleið með jaðri væntanlegrar byggðar í Völlum 7 móti austri og til norðurs. „Græni trefillinn“. Samkvæmt aðalskipulagi þá fer um svæðið mikilvægur þáttur í útivistaruppbyggingu í upplandi Hafnarfjarðarbæjar. Græni trefillinn, samfelld útivistar og skógræktarsvæði sveitarfélagana á höfuðborgarsvæðinu liggur um hluta upplands Hafnarfjarðar. Ekki er gert ráð fyrir mannvirkjagerð umfram það sem orðið er, og mestur hluti svæðisins er hverfisverndaður, sbr. kafla 2.2.23B. Sbr aðalskipulag Hafnarfjarðar 2013-2025.

Jafnframt auglýsingu þessa deiliskipulags verða breytingar á þeim deiliskipulögum sem munu taka breytingu verða auglýst sbr.1.mlgr. 26 greinar skipulags- og byggingarlaga nr 73/1997 m.s.br.

12. Umhverfisáhrif

Tengibrautir í þéttbýli eru matskyldar skv. 2. Viðauka – liður 10 í Lög um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000. Brautin verður lögð í gegnum framtíðar íbúasvæði ÍB13 og ÍB11, meðfram verslunar- og þjónustusvæði VP10 og Samfélagsþjónustusvæði S35.

Deiliskipulagið er líklegt til að hafa áhrif á umhverfisþættina samgöngur, lýðheilsu, útivist, byggðarmynstur og ásýnd. Skipulagssvæði Ásvallarbrautar er 16 ha og umfangsmikil umferðarmannvirki geta haft neikvæð áhrif á ásýnd hverfisins, útivistargildi og ásýnd í nálægð við útivistarsvæði við hesthúsahverfið Hlíðarþúfur og nágrenni þess“.

Umhverfisþáttur	Vægi	Áhrif
Landslag	÷	Nokkuð neikvæð áhrif á landslag
Ásýnd	÷	Nokkuð neikvæð áhrif á ásýnd
Minjar	0	Hlutlaus áhrif á minjar
Lýðheilsa	0	Hlutlaus áhrif á lýðheilsu
Byggðarmynstur	+	Nokkuð jákvæð áhrif byggðarmynstur
Útivist	0	Hlutlaus áhrif á útivist
Samgöngur	++	Jákvæð áhrif á tengingar milli hverfa

Í mótvægisáðgerðum verður dregið úr neikvæðum áhrifum samgangna og samgöngumannvirkja, tryggja vegfarendum öruggt og heilnæmt umhverfi óháð ferðamáta, gera hjólandi og gangandi auðveldara að komast leiðar sinnar og styðja við aðgerðir sem stuðla að breyttum ferðavenjum til að draga úr þörf á umfangsmiklum umferðarmannvirkjum. Lagður verður stofnstígur fyrir hjólréiðafólk meðfram Ásvallarbrautinni. Huga þarf að því að auðvelda aðgengi að grunnþjónustu og almenningsamgöngum í hverfunum Talið er að þrátt fyrir“ mótvægisáðgerðir eru líkur til að áhrif breytingarinnar séu nokkuð neikvæð áhrif áhrif á umhverfisþættina.